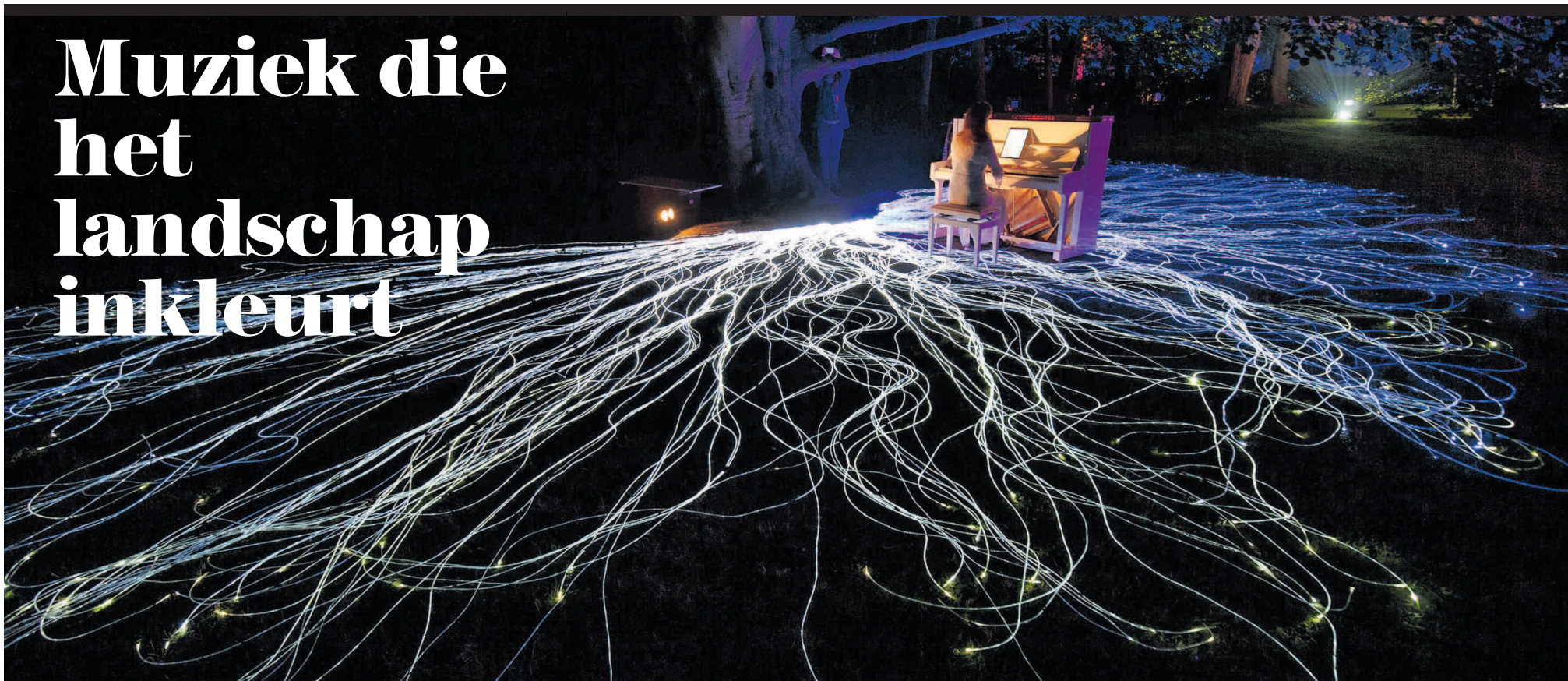

Muziek die het landschap inkleurt

Helena Basilova achter de piano in het sprookjesachtig verlichte parklandschap. FOTO'S RENS HOOGYENGA

JACOB HAAGSMA

Als de installatie *Soprano Panorama* vanaf de Belvédère-toren klinkt, fladderen de langgerekte, hoge vrouwenstemmen over zowat het hele parklandschap van Oranjewoud. Ze versmelten ermee, als een ultieme verklanking van het 'ambient'-concept van Brian Eno.

Dat Jeroen Strijbosch en Rob van Rijs-wijk, de makers, ook bezig zijn met een landschapsproject waaraan apps en gps te pas komen, en dat losjes gebaseerd is op Eno's *Another Green World*, wordt dan meer dan een triviaal weetje.

Zoals die sopraanlanken het landschap subtiel inkleuren, zo doet het hele Oranjewoud Festival dat ook. De speelplekken zijn royaal gedoseerd over het landschap, met erg veel groen ertussen. Meestal op loopaf-

Het Oranjewoud Festival gaat steeds meer over muziek op locatie. Heel uiteenlopende muziek, in regen en zonschijn.

stand, soms nog net, en een enkele keer adviseert de website om 'eigen vervoer' (de auto dus) in te zetten.

Muziek op locatie, dat is een steeds belangrijker en heel spannend speerpunt voor het Oranjewoud Festival. Vergelijk het met wat Oerol doet met theater, en Into Nature met beeldende kunst. Weinig festivalbazen hebben hun terrein praktisch in hun voortuin, en daarom kent Yoram Ish-Hurwitz zijn speelveld haast tot op de grasspriet. „Het landschap leren lezen”, noemt hij dat.

En zo komen we op een open plek in het Reigerbosch, waar cellist Johannes Moser op een platform staat. Met een gewone cello, bouwjaar 1694 of zoiets, een elektrisch exemplaar, een laptop, een stel pedalen en een boel kabels. Om hem heen: bankjes voor het publiek, in het groen, en daarachter acht luidsprekers.

Moser heeft bij verschillende componisten stukken besteld voor deze opzet. Levende componisten dus, en de noten zijn oven-vers. Annie Gosfield leverde een stuk waarin de cello de strijd aangaat met radiosignalen uit de Tweede Wereldoorlog. Die cello wordt, niet alleen in dit stuk, vermenigvuldigd, de partijen omringen de luisteraars en vliegen soms in het rond, letterlijk. Verbaasd kijken we langs de bomen naar het groene veldje verderop. Dat ziet er ineens net even anders uit.

Muziek op locatie dus, waarbij de plek de muziek inkleurt en andersom. In de Ecokathedraal, dat bijzondere natuurbouwsel van Louis le Roy in Mildam (een aardige kuier verderop), speelt Cora Burggraaf haar *Inner Voice*. We lopen met koptelefoons door dit grillige groen, terwijl op onze oren zich de tweespraak ontvouwt van Burggraaf en Elsa Diepenbrock, de enigszins miskende vrouw van componist Alphons.

Het verhaal kan me niet helemaal boeien, maar de ervaring van de liederen die Burggraaf zingt in het huisje aldaar, terwijl de bezoekers hun neus tegen de ramen drukken, maakt indruk. Ook een manier om je

plek te gebruiken.

In het Thomaskerkje te Katlijk, dat ging dus per auto, speelden de Friese broers Jan (dichter) en Romke (gitarist) Kleeftra met de Poolse elektronicamuzikant Michal Jacaszek en twee strijkers.

De natuur die de strijd van de mens dreigt de verliezen, dat is het voornaamste onderwerp van *It Deel*, in de sfeervol gemonpeld teksten van Jan Kleefstra en in de 'veldopnamen' van Jacaszek, die knap de overhand nam. Ergens wel ironisch dat uitgerekend dit project zich onder dak afspeelde, maar goed, het is ook voorbereid bij een residentie eerder dit jaar in ditzelfde sfeervolle kerkje.

De *Nacht van het Park* speelde zich wel weer in de open lucht af, vrijdagavond laat. Op magisch fraai uitgelichte plekjes tussen de bomen en struiken speelden verschillende musici hun stukken. Ook een manier om

je toch al prachtige locatie nog mooier te maken, voor oog en oor.

Is dit nog wel een klassiek festival? Er viel nog genoeg 'klassiek-klassiek' te horen, van *Die Kunst der Fuge* (de oude Bach) door Holland Baroque tot Rachmaninoff door cellist Johannes Moser (dezelfde) en pianist Andrej Korobeinikov. En muziek op of zelfs over het snijvlak met jazz, zoals trio Kapok (van componis Morris Kliphuis, wiens muziektheaterproductie *High Dive* ook te zien was). En een uitgebreid programma voor kinderen, want ook dat is een speerpunt voor Ish-Hurwitz.

In het nieuwe programma-onderdeel *De Salon*, een slimme combinatie van concert en talkshow, sprak de bekende psychiater Damiaan Denys naar aanleiding van de falende geestelijke gezondheidszorg in Nederland („een prachtig systeem, maar het werkt niet”), over de noodzaak van het lijden. Dat dient ergens toe, wellicht als motor voor verandering. En anders is er altijd nog de muziek, „om u in te verliezen en toch intact te blijven”.

Nabij museum Belvédère, weer een aardig eind lopen, liet de jonge componiste en violiste Diamanda Dramm haar *The Trouble With Double Vision*, geschreven in opdracht van het festival, in première gaan. Het is een mooie tegenstelling met dat 'onzichtbare koor' van elektronische komaf bij dat andere Belvédère: een werk voor acht zangers, met als enige versterking hun 'roep-toeters', zeg maar akoestische megafoons. Daarmee creëren ze sierlijke, en ook ruimtelijke akoestische effecten, die ij over het water klinken.

De acht zangers hadden op een onzichtbaar in het water verzonden podium moeten staan, zaterdag. Maar de natuur wierp zijn schaduw voort in de vorm van dusdanige weersverwachtingen dat het waterschap alvast aan het pompen was geslagen. Dus viel dat onderwatereffect weg. Het deerde niet bij een fraai stuk, op een prachtig festival.

“MUSICI SPEELDEN OP MAGISCH FRAAI UITGELICHTE PLEKJES

Zangers en 'roep-toeters' op het water, in *The Trouble With Double Vision*, de nieuwe compositie van Diamanda Dramm.

Wateroverlast op het festivalterrein.